

Posterior Serebral Sirkülasyonun Varyasyonları

Mustafa Eren YÜNCÜ¹, Berra BİLGİN², Ömer SENDELİ¹, Yeliz PEKÇEVİK³, Ali KARADAĞ¹

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İzmir, Türkiye

² Ödemiş Devlet Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İzmir, Türkiye

³ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Radyoloji Kliniği, İzmir, Türkiye

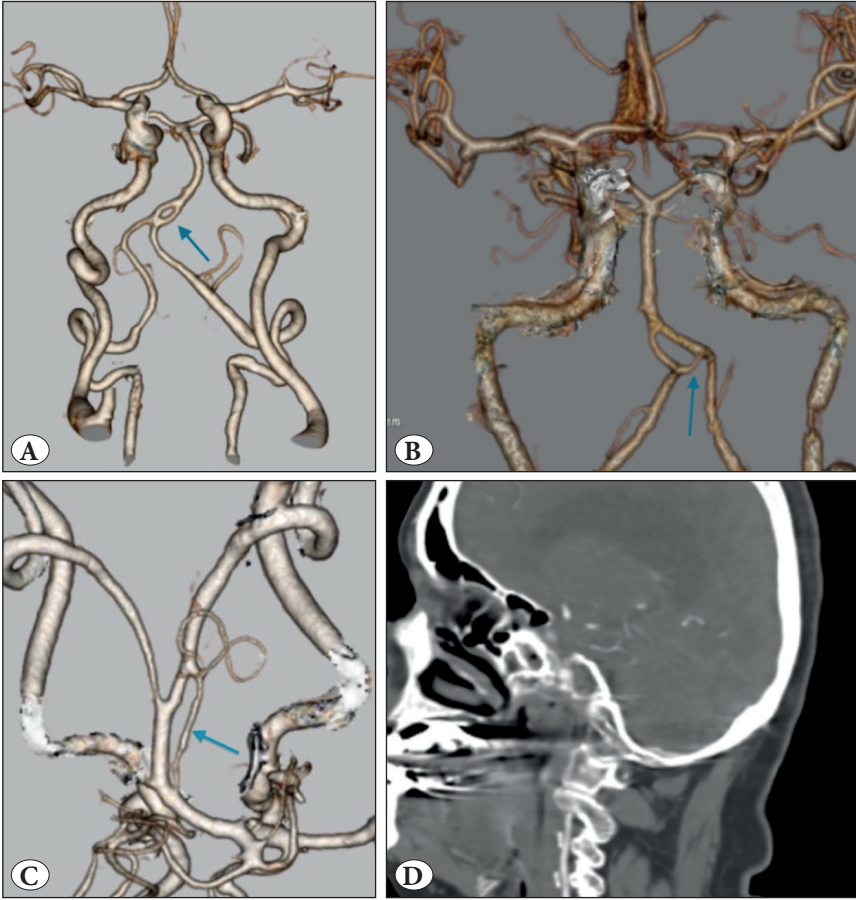
Özet

Posterior serebral sirkülasyon diğer nörovasküler bölgelerde de olduğu gibi karmaşık bir anatomiye sahiptir ve varyasyonlar sık görülmektedir. Varyasyonlar ile birlikte vasküler patolojilerin sıklığı ve tedavisi farklılıklar gösterebilmektedir. Çalışmamızın amacı posterior sirkülasyondaki varyasyonların vasküler patolojiler ile birlikte görülme sıklıklarının değerlendirilmesi ve nöroşirurji pratiğine etkisini göstermektir. 887 olgunun bilgisayarlı tomografi (BT) anjiyografilerinde posterior serebral sirkülasyon incelenerek varyasyonlar ve eşlik eden anevrizma varlığı hastaların demografik özellikleri ile birlikte değerlendirildi. (Tablo 1). 483 erkek 404 kadın hastada incelendi, yaşları 3-90 arasında değişkenlik gösteren olgularımızda ortalama yaş 54,7 olarak saptandı. 275 olguda (%31) anevrizma, 159 olguda (%17,9) anevrizma rüptürüne bağlı subaraknoid kanama (SAK) olduğu saptandı. Olguların 16'sında baziler arter (BA) (%1,8), 6'sında superior serebellar arter (SCA) (%0,67), 2'sinde anterior inferior serebellar arter (AICA) (%0,22), 5'inde posterior inferior serebellar arterde (PICA) (%0,56) anevrizma saptandı. 44 olguda (%4,96) BA'da varyasyon izlendi (Resim 1A). 1 olguda (%0,11) pirimitif varyasyon olan persistan pirimitif trigeminal arter görüldü (Resim 1B – D). Olgularımızda dolikoektazi ilişkili hidrocefali, kraniyal sinir basısı izlenmedi. 92 (%10,37) olguda VA hipoplazisi, 5 olguda (%0,56) VA fenestrasyonu görüldü, fenestrasyonların 4'ünde (%80) anevrizma izlendi. 233 olguda (%26,26) Posterior serebral arterde (PCA), 202 olguda SCA'da (%22,77) varyasyon izlendi (Resim 2). 18 olguda (%2,02) SCA'nın PCA'dan çıktığı görüldü. AICA'da 36 olguda (%4,05) varyasyon izlenmiştir (Resim 2B). Olgularımızın 216'sın (%24,3) ekstrakranial orijinli PICA, 52'sinde (%5,86) tek PICA, 5 olguda (%0,56) PICA'da anevrizma olduğu görüldü (Resim 2C). Sonuç olarak nörovasküler cerrahilerin giderek yaygınlaştığı günümüzde cerrahların vasküler anatomi ile birlikte varyasyonlara da hakim olması gerektiğini düşünmekteyiz.

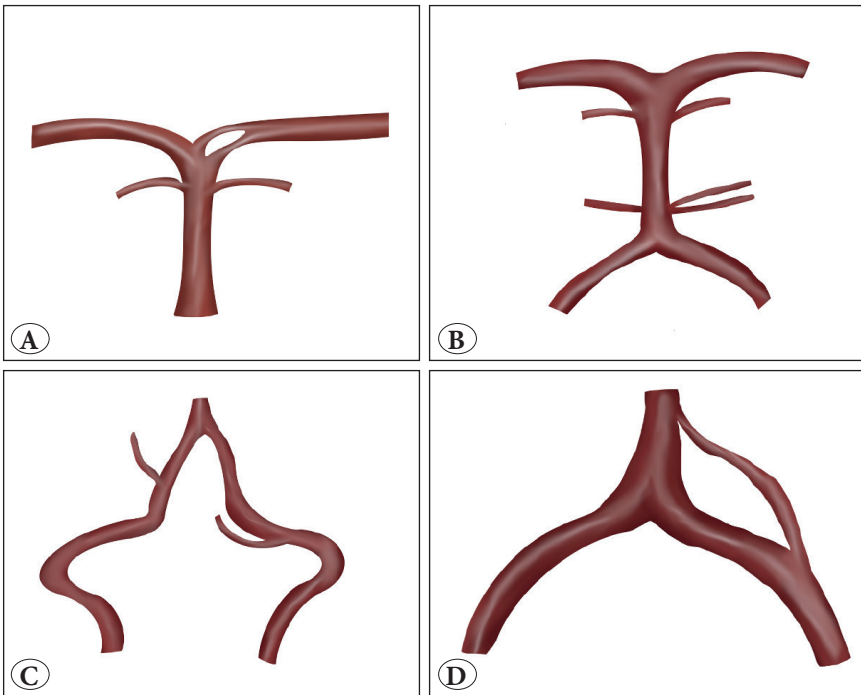
Anahtar kelimeler: Posterior sirkülasyon, serebral arter varyasyonları

Tablo 1: Posterior serebral sirkülasyonda varyasyonların sıklığı

Arteriyal yapı	PCA	SCA	BA	VA	PICA	AICA
Varyasyonlar	P1 hipoplazi (23,78)	Duplikasyon (%20,51)	Hipoplazi (4,73)	Hipoplazi (10,37)	Ekstradural orijin (24,3)	Duplikasyon (3,94)
	Fenestrasyon (0,56)	Fenestrasyon (%0,22)	Fenestrasyon (0,22)	Fenestrasyon (0,56)	Tek PICA (5,86)	Fenestrasyon (0,11)
	Fetal tip PCA 26,71		Persistan trigeminal arter (0,11)			
			Dolikoektazi (0,45)			

Resim 1: Olguların 3D BT anjiografi görüntüsünde saptanan vasküler varyasyonlar gösterildi. Baziler arter fenestrasyonu (A). İntervertebral transversal anastomoz (B). Persistan pirimitif lateral vertebr baziler anastomoz (C). Persistan pirimitif trigeminal arterin tipik bulgusu "tau sign" (D).

Resim 2: Anterior sirkülasyonda sık görülen varyasyonlar illüstratif şekiller ile gösterildi. PCA'da fenestrasyon (A), duplike AICA (B), ekstradural orjinli PICA (C) ve persistan primitif vertebr baziler anastomoz (E) görülmektedir.